

VSEBINSKO POROČILO (JRMOM-VON-2023)

Naziv projekta:

KLIMA MOJE SOSESKE 2023

Prijavitelj projekta:

DRUŠTVO MARIBORSKA KOLESARSKA MREŽA

V izhodišču bi izpostavili, da je bila časovnica izvajanja projekta prilagojena poznim rezultatom razpisa. Tako sta bila dva prvotno načrtovana dogodka združena v enega, izvedba pa je vseeno zajemala prijavljeno vsebino obeh. V sklopu izvedbe razširjenega dogodka se je poudaril tudi pomen okoljskega dneva 22. september - Evropski dan brez avtomobila (vidik povezave trajnostne mobilnosti z boljšo kakovostjo zunanjega zraka v mestu), čeprav dogodek sam ni mogel biti izveden v septembru.

1. Priprava projekta

Pri pripravi projekta smo posebno pozornost namenili načrtu kdaj in kje izvajati meritve delcev PM_{2,5}. Glede na izkušnje z merjenjem delcev PM 2.5 iz preteklega projekta Klima moje soseke 2022 in po posvetu s strokovnjakinjo Anjo Ilenič, ki je v Ljubljani koordinirala izvajanje tovrstnih meritev v preteklosti, smo zastavili osnovni načrt, da želimo zagotoviti čim več meritev na isti kolesarski trasi ob mestnih vpadnicah ob različnih časih v dnevu, ko je promet zgoščen (prometne konice) in ko je prometa manj. S pomočjo orodja v sklopu Google zemljevidov, ki prikazuje prometne tokove na točno določeno uro in dan v tednu, glede na gostoto prometa (označeno z barvami od hitrega do počasnega) smo izbrali traso meritev, kakor tudi čase izvajanja meritev. Na podlagi Googlovih podatkov in nasveta strokovnjakinje smo izbrali 4 termine izvajanja meritev: prvo meritev smo načrtovali ob 7.30, drugo ob 12.00, ko je debelina planetarnega mejnega sloja najvišja in bi v teoriji morale koncentracije delcev PM_{2,5} biti najnižje, tretjo ob 15.00 in zadnjo ob 18.00, ko se promet večinoma umiri. Traso izvajanja meritev smo prav tako prilagodili podatkom (točen potek trase je zabeležen spodaj).

Projekt smo odprli z javnim pozivom za prostovoljce, ki je zaradi zamika rezultatov razpisa potekal kasneje kot načrtovano. Javnemu pozivu je sledilo spoznavno srečanje prostovoljcev in ekipe MKM, ki je potekalo 5. 10. 2023 ob 18.00 na dvorišču Centra mobilnosti Maribor na Partizanski cesti 21. Na srečanju smo predstavili projekt in njegovo zasnovo, z ključnim poudarkom na izvajanju meritev. S prostovoljci smo izpolnili časovnico izvajanja meritev ter jim predstavili delovanje senzorjev in aplikacije CanAirIO.

2. Izvedba projekta

Izvedbo projekta je potekala v dveh korakih.

V prvem koraku smo izvedli merjenje kakovosti zunanjega zraka (PM 2.5). Meritve smo izvedli s prenosnimi senzorji, ki nam jih je posodil Zavod za gradbeništvo Slovenije, EIT Urbana mobilnost RIS Hub Slovenija in aplikacije CanAirIO. Kakor smo načrtovali v fazi priprave projekta smo meritve izvedli na točno določeni trasi. Trasa izvajanja meritev nas je vodila od Centra mobilnosti Maribor po Partizanski cesti do križišča s Kopitarjevo ulico in nato naprej po Maistrovi do Strossmayerjeve ulice, kjer smo se nato priključili na Gosposvetsko cesto, na kateri smo ostali vse do Koroškega mosta,

preko katerega smo prečkali reko Dravo. Po Ulici heroja Šercerja smo nadaljevali do krožišča s Cesto Proletarskih brigad, na kateri smo pot nadaljevali vse do križišča s Tržaško cesto, ki se nadaljuje v Titovo. S Titove ceste smo zavili na Ulico Pariške komune, do krožišča z Ljubljansko ulico, po kateri smo pot nadaljevali mimo UKC Maribor do Trga revolucije in Glavnega mosta, preko katerega smo se vrnili na levi breg Drave. Pot nas je nato vodila po Ulici kneza Koclja na Titovo cesto, kjer smo se vsakič za 3 minute ustavili pri uradni merilni postaji ARSO v Mariboru. Do končne točke trase Centra mobilnosti Maribor smo odkolesarili po Partizanski cesti in tako sklenili krog. Traso smo v povprečju prevozili v razmahu 45 minut do maksimalno ene ure. Vsako meritev smo izvedli s 4 senzorji hkrati in zaradi manjših tehničnih težav (težave z baterijami in slabšim delovanjem enega od senzorjev po določenem času) skupaj izvedli 76 meritev, 4 manj od načrtovanih 80 meritev. Pri izvajanju meritev so nam v veliko pomoč bili naši prostovoljci.

V drugem koraku smo zaradi poznih rezultatov razpisa in posledično omejenega časa izvedli samo en dogodek, ki pa je vsebinsko zaobjel oba dogodka iz prijave projekta. Tako smo 9. 11. 2023 ob 18.00 v Vetrinjskem dvoru organizirali okroglo mizo z naslovom "Kakšen zrak dihamo (kolesarji) v Mariboru". Okroglo mizo je moderiral Josip Rotar, gostje so bili:

- Anja Ilenič, zaposlena na Zavodu za gradbeništvo RS in raziskovalka na področju onesnaženosti zraka v urbanem okolju;

-Uroš Lešnik, strokovnjak za kakovost zunanjega zraka z Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano (NLZOH);

-Irena Kozar, zaposlena v Skupni občinski upravi Maribor, Skupni službi varstva okolja;

-Cvetka Slana, zaposlena v Skupni občinski upravi Maribor, vodja Skupne službe varstva okolja.

Skozi pogovor z gosti smo se na okrogli dotaknili ključnih vidikov vpliva kakovosti zraka na kvaliteto življenja občanov MOM, predstavljena je bila metodologija izvajanja meritev, predstavitev rezultatov opravljenih meritev in analiza pridobljenih podatkov, ter seveda izhodišča kako lahko občani sodelujejo pri izboljšanju kakovosti zraka in okolja v MO Maribor. Poudaril se je tudi vidik povezanosti in pomena trajnostne mobilnosti v mestu z boljšo kakovostjo zunanjega zraka.

Prav tako smo v sklopu projekta izdali publikacijo (brošuro) z rezultati projekta. Tako smo predstavili rezultate raziskave in rezultate merjenja, okroglo mizo "Kakšen zrak dihamo (kolesarji) v Mariboru", ter ostale aktivnosti, ki smo jih na MKM izvajali v tekočem letu. Brošura obsega 25 strani in je bila izdana v nakladi 300 izvodov.

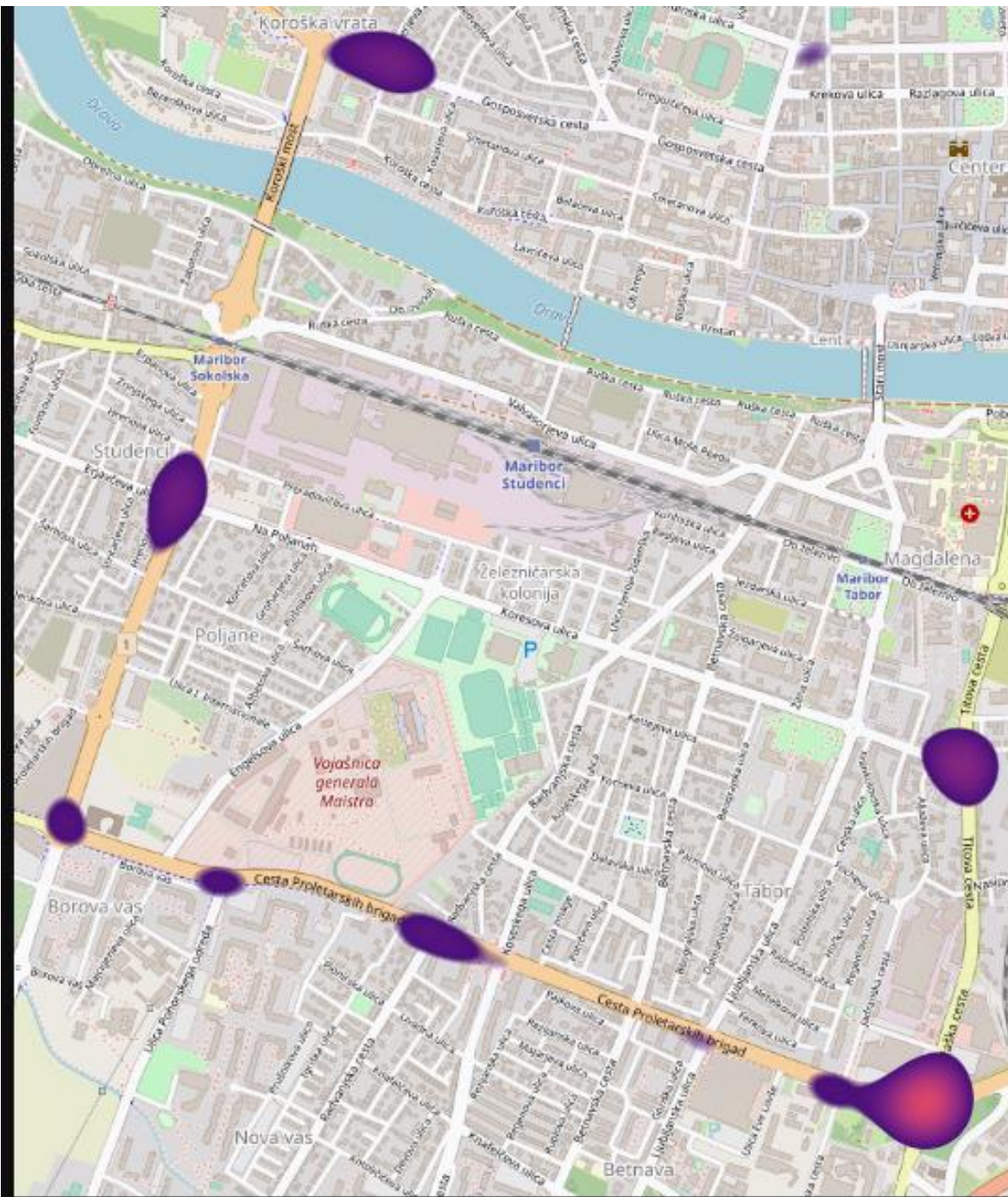
3. Promocija projekta

Promocijo projekta Klima moje soseske 2023 smo izvajali z vsemi komunikacijski orodji društva. Tako smo objavili predstavitev zasnove projekta in poziv za prostovoljce na spletni strani, Facebook strani in Novičniku Mariborske kolesarske mreže. Prav tako smo posebej pripravili celotno podobo za dogodek na socialnem omrežju Facebook za okroglo mizo, povabili vse člane preko Novičnika ter imeli najavo dogodka v časniku Večer (glej prilogo). Prav tako smo na spletni strani objavili članek o izvajanju meritev in analizi podatkov, kakor tudi kratek povzetek okrogle mize. Zadnje komunikacijsko sredstvo projekta pa je že omenjena brošura, ki povzema celoten projekt in delovanje MKM čez leto.

Okrogla miza je bila tudi medijsko pokrita s strani časnika Večer, kakor tudi Radia City, ki je izjava Anje Ilenič predvajal večkrat v svojem programu.

Nekaj utrinkov, trase merjenja zraka, naslovnica brošure:





OBRAZEC 4A – VSEBINSKO POROČILO 2023

mkm
BILTEN
2023

BILTEN

A large, stylized graphic of an orange slice, rendered in orange and black, positioned below the word 'BILTEN'.